

Una mirada plural al territori.

► Comissariada per Ingrid Guardiola, la mostra compta amb treballs d'Enric Ansesa, Eva Clau, Anna Dot, Christophe Farnarier, Laura Ginés, Jordi Isern, Víctor Masferrer, Associació Milfulles, Jordi Mitjà, Pere Noguera, Arnau Obiols, Josep Maria Oliveras, Perejaume i Job Ramos.

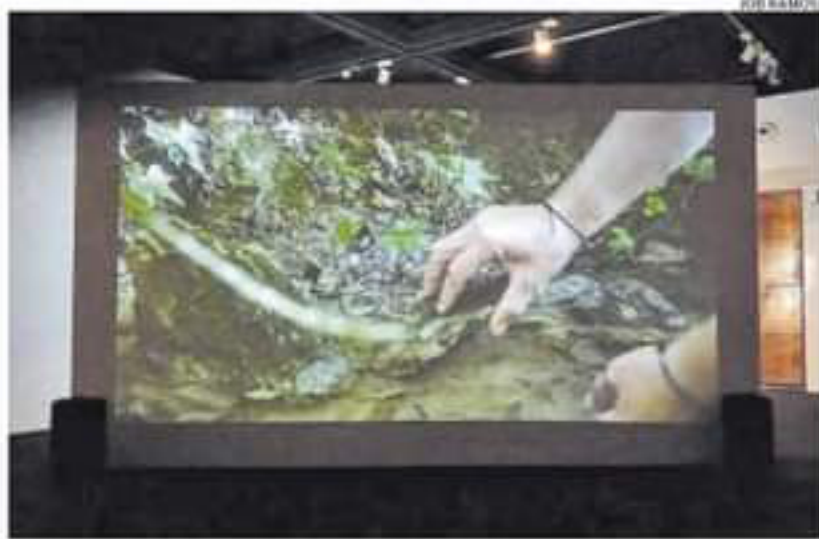
JORDI MITJÀ

PERE NOGUERA

BÒLIT RAMBLA

JOB RAMOS

CHRISTOPHE FARNARIER

GIRONA ► Fins al proper 9 de gener, el Bòlit explora les metàfores fluvials amb una col·lectiva tan heterogènia com mirades hi ha a l'entorn del riu. També s'analitzen les paradoxes de la identitat

Tots els rius en un de sol

EUDALD CAMPS

Una bona manera d'entendre què és Girona, de copsar el seu diguem-ne natural narcisisme (no és casual que Narcís sigui el seu Sant), passaria per analitzar la naturalesa dels seus «quatre rius». O, dit d'una altra manera (que podria ser la d'en Mirambell): de tots quatre rius, només el Ter mereix aquest nom. La resta, l'anèmic Galligants, el ridícul Güell i l'imprevisible Onyar (que també sol ser anèmic i ridícul), es limiten a llanguir gairebé sempre sota l'asfalt i les places que, amb el pas dels anys, han permès als especuladors immobiliaris convertir la ciutat en el seu paradís particular. De fet, just abans de la sacsejada pandèmica, en el marc de BCN Producció 2019-20 del Centre d'Art La Capella, el projecte *Serps d'Aigua* se centrava exactament en això: les rieres ocultes d'una ciutat —en aquell cas Barcelona— que creix a mesura que nega natura (per cert: es fa estrany que ningú hagi posat en relació dos projectes, el de La Capella i el del Bòlit, de sensibilitats i excuses tan semblants).

D'Heràclit, en canvi, qui més qui menys si que n'ha parlat: ens sentim còmodes amb allò del «fluir constant» (la metàfora líquida, des de Bauman i amb permís de Bruce Lee, és possiblement de les més recurrents) o, també, assumim sense problemes la

impossibilitat de banyar-nos dues vegades en un mateix riu (un apotegma al gust de tots els relativismes actuals) però, per contra, ja no ens agrada tant l'altre Heràclit, el més difícil d'entendre (l'anomenat «obscur»), aquell que deia coses com ara que «els mortals són immortals; els immortals són mortals, ja que viuen la seva mort i moren la seva vida». Pura contradicció? Doncs no: pura contrastació entre allò que és d'una manera però també podria ser d'una altra. I és que Heràclit (i en contraposició a l'ésser estable i únic de Parmènides) era un artista: un artista conceptual (treballava amb el llenguatge) que va trobar en el riu la imatge que li permetia explorar un pensament arrelat en profundes intuïcions.

Des de les primeres alborns de la civilització cada artista, en el fons, tindria el seu propi riu. També en té un, de riu, la comissària: Guardiola parla del retorn als orígens, d'un viatge que, parafrasejant a Vinyoli, pot ser «cap a les deus», però que, si fem cas a Conrad, també podria ser en direcció al cor de les tenebres. Doncs això: hi ha el riu de l'Ansesa, que conté tots els reflexos de Narcís (molt semblant, per cert, al riu d'Isern, on també hi suren rostres) i hi ha el riu poètic i d'imatges inabastables del sempre suggeridor Perejaume: «Em ve al cap la idea de beure'm un arbre, de serrar una

font, d'observar un rajolí com s'estrella; coses així. ¿Us imagineu què seria poder plantar aigua de debò?», diu a les seves *fonts lignificades*. O els rius cartografiats. Si, com proclamava Houellebecq (*La carte et le territoire*, 2010), els mapes sempre són més interessants i rics que els territoris que representen, aleshores proposes com la de l'Associació Milfulles de Salt o la de Pere Noguera adquireixen un sentit renovat: les deveses i els horts, en el primer cas, són l'anvers ecològic d'un paisatge humà extraordinàriament tensionat; per l'altra, la península enfangada (i inacabada) de l'artista de La Bisbal segueix reverberant amb intensitat des d'un lloc que li és força exclusiu, a saber, el que aconseguix posar en un mateix pla l'ecologia i la política sense renunciar a una acurada formalització que, de passada, té inefables arrels populars.

Sigui com sigui, possiblement li devem a Job Ramos una de les aproximacions més inquietants a la nostra (i)realitat fluvial: el vídeo *A la intempèrie*, en principi, «només» es limita a enregistrar la feina rutinària (i tediosa) d'un grup de biòlegs que intenta recuperar fauna autòctona, concretament els nostres crancs de riu desplaçats, sense pietat, pels seus homònims americans. Impossible no imaginar paral·lelismes amb la situació de l'artista contemporani i la tas-

PETROLI MASCLE L'ALTRE PROPOSTA A SANT NICOLAU

Si vostè és home i li agraden els cotxes (els de veritat, no pas els elèctrics), aleshores aquesta és la seva exposició. Ho és, bàsicament, perquè no li agradarà. El projecte *Petromasculinitats*, comissariat per Arnau Horta, pren el seu nom del concepte que la professora de ciències polítiques Cara Daggett proposa i desenvolupa al seu article «*Petro-masculinity: Fossil Fuels and Authoritarian Desires*». El petroli, per a Daggett, no només representa la base de l'anomenat «capitalisme fòssil», sinó que també ha contribuït històricament a crear una sèrie d'identitats i imaginàries eminentment masculins.

ca duta a terme per unes institucions que lluiten a contracorrent (i una mica a la desesperada): viure a la intempèrie és allò al que està abocat qualsevol habitant que s'allunyi dels grans centres. L'acció ha derrotat al pensament abstracte (o, en paraules de Søren Kierkegaard: «En el món sóc capaç de nedar, però resulto massa pesat per a la flotació mística»).